

DEN EUROPÆISKE UNION

EUROPA-PARLAMENTET

RÅDET

Bruxelles, den 22. januar 2010
(OR. en)

2010/0801 (COD)

PE-CONS 1/10

DROIPEN 6
COPEN 22
CODEC 41

RETSAKTER OG ANDRE INSTRUMENTER

Vedr.:   Initiativ med henblik på vedtagelse af EUROPA-PARLAMENTETS OG
RÅDETS DIREKTIV om rettighederne til tolke- og til oversætterbistand
i straffesager

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2010/.../EU

af

om rettighederne til tolke- og til oversætterbistand i straffesager

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 82, stk. 2, litra b),

under henvisning til Rådets resolution af 30. november 2009 om en køreplan med henblik på at styrke mistænkte eller tiltalte proceduremæssige rettigheder i straffesager¹, særlig foranstaltning A i bilaget hertil,

under henvisning til initiativ fra Kongeriget Belgien, Forbundsrepublikken Tyskland, Republikken Estland, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Den Italienske Republik, Storhertugdømmet Luxembourg, Republikken Ungarn, Republikken Østrig, Den Portugisiske Republik, Rumænien, Republikken Finland og Kongeriget Sverige,

efter den almindelige lovgivningsprocedure², og

ud fra følgende betragtninger:

---

¹ EUT C 295 af 4.12.2009, s. 1.

² Udtalelse af ... (endnu ikke offentliggjort i EUT).

- (1) Den Europæiske Union har sat sig som mål at bevare og udbygge et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Ifølge konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tammerfors den 15. og den 16. oktober 1999, særlig punkt 33, bør princippet om gensidig anerkendelse være hjørnестenen i det retlige samarbejde på både det civilretlige og det strafferetlige område inden for Den Europæiske Union.

- (2) Den 29. november 2000 vedtog Rådet i overensstemmelse med konklusionerne fra Tammerfors et program for foranstaltninger til at gennemføre princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager¹. Det fastslås i indledningen til programmet for foranstaltninger, at gensidig anerkendelse "ikke kun skal gøre det muligt at styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne, men også beskyttelsen af personers rettigheder".

---

¹ EFT C 12 af 15.1.2001, s. 10.

- (3) Gennemførelsen af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager forudsætter, at medlemsstaterne har tillid til hinandens strafferetlige systemer. Omfanget af den gensidige anerkendelse hænger snævert sammen med en række parametre, herunder mekanismerne for beskyttelse af mistænktets rettigheder og fælles mindstestandarder, der er nødvendige for at lette anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse.
- (4) Gensidig anerkendelse kan kun fungere effektivt, når der hersker gensidig tillid, således at ikke blot retsmyndighederne, men alle aktører i strafferetsprocessen opfatter andre medlemsstaters retsmyndigheders afgørelser som svarende til deres egne, hvilket forudsætter ikke blot tillid til tilstrækkeligheden af en partners regler, men også tillid til, at disse regler anvendes korrekt.
- (5) Selv om samtlige medlemsstater er parter i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (den europæiske menneskerettighedskonvention), har erfaringerne vist, at dette ikke i sig selv altid giver en tilstrækkelig grad af tillid til andre medlemsstaters strafferetssystemer.

- (6) Traktatens artikel 82, stk. 2, giver mulighed for at fastsætte minimumsregler gældende i medlemsstaterne for at lette den gensidige anerkendelse af domme og retsafgørelser samt det politimæssige og retlige samarbejde i straffesager med en grænseoverskridende dimension. I den nævnte artikels litra b) henvises til, at "enkeltpersoners rettigheder inden for strafferetsplejen" er et af de områder, hvor der kan fastsættes minimumsregler.
- (7) Fælles minimumsregler bør føre til øget tillid til alle medlemsstaternes strafferetssystemer, hvilket igen bør føre til et mere effektivt retligt samarbejde i et klima af gensidig tillid. Sådanne fælles minimumsregler bør anvendes på områderne tolkning og oversættelse i straffesager.
- (8) Rettighederne til tolke- og til oversætterbistand for de personer, der ikke forstår det sprog, der anvendes i retssagen, er fastlagt i artikel 6 i den europæiske menneskerettighedskonvention som uddybet i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis. Bestemmelserne i dette direktiv fremmer anvendelsen af disse rettigheder i praksis. Med henblik herpå er hensigten med dette direktiv at sikre mistænkte eller tiltalte rettigheder til tolkning og oversættelse i straffesager med henblik på at sikre vedkommendes ret til en retfærdig rettergang.

- (9) Rettighederne i henhold til dette direktiv bør også finde anvendelse i sager i forbindelse med fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre inden for rammerne af dette direktiv. De fuldbyrdende medlemsstater bør levere og afholde omkostningerne til tolkning og oversættelse til for den eftersøgte, der ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes i retssagen.
- (10) Bestemmelserne i dette direktiv bør sikre, at den ret en mistænkt eller tiltalt, der ikke taler eller forstår det sprog, der anvendes i retssagen, har til at forstå de anklager, der rejses mod ham, og til at forstå sagsforløbet, således at han/hun kan udøve sine rettigheder, beskyttes ved, at der tilvejebringes vederlagsfri og nøjagtig sproglig bistand. Mistænkte eller tiltalte bør bl.a. have mulighed for at forklare sin advokat sin version af begivenhederne, påpege udsagn, som han/hun er uenig i, og meddele sin advokat forhold, der bør fremdrages til hans forsvar. Der mindes i den forbindelse om, at bestemmelserne i dette direktiv opstiller minimumsregler. Medlemsstaterne kan udvide rettighederne i dette direktiv for at give et højere beskyttelsesniveau også i situationer, der ikke udtrykkeligt omhandles i dette direktiv. Beskyttelsesniveauet bør aldrig være lavere end de standarder, der er fastsat i den europæiske menneskerettighedskonvention som fortolket i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis.

- (11) Medlemsstaterne bør ikke være forpligtet til at sikre tolkning af kommunikation mellem den mistænkte eller tiltalte og hans advokat i tilfælde, hvor de faktisk kan kommunikere på samme sprog. Medlemsstaterne bør heller ikke være forpligtet til at sikre tolkning af ovennævnte kommunikation, hvis det er klart, at retten til tolkning anvendes til andre formål end udøvelsen af vedkommendes ret til en retfærdig rettergang i den pågældende sag.
- (12) Afgørelsen om at der ikke er behov for tolkning eller oversættelse, bør kunne tages op til fornyet prøvelse i overensstemmelse med national lovgivning. En sådan fornyet prøvelse kan f.eks. ske gennem en specifik klageprocedure eller i forbindelse med en almindelig appelprocedure vedrørende afgørelser om sagens realitet.
- (13) Hensigtsmæssig bistand bør også ydes til mistænkte eller tiltalte, der er tale- og hørehæmmede.

- (14) Diligenspligten over for mistænkte eller tiltalte, der befinder sig i en potentielt svag position, navnlig på grund af fysisk funktionshæmning, der påvirker deres evne til at kommunikere effektivt, er et grundprincip i et retfærdigt retsvæsen. Anklagemyndigheden, de retshåndhævende myndigheder og retsmyndighederne bør derfor sikre, at disse personer sættes i stand til reelt at udøve deres rettigheder i dette direktiv f.eks. ved at være opmærksom på enhver potentiel sårbarhed, der påvirker deres evne til at følge sagen og gøre sig forståelige, og ved at træffe hensigtsmæssige initiativer for at sikre disse rettigheder.
- (15) Sikring af en retfærdig rettergang kræver, at vigtige dokumenter eller i det mindste vigtige passager af sådanne dokumenter oversættes til fordel for den mistænkte eller tiltalte. Det er op til medlemsstaternes myndigheder at afgøre, hvilke dokumenter der bør oversættes, i overensstemmelse med national lovgivning. Nogle dokumenter bør altid betragtes som væsentlige dokumenter, der skal oversættes, som f.eks. afgørelsen om frihedsberøvelse, anklageskriftet og dommen.
- (16) Opgivelse af retten til skriftlig oversættelse af dokumenter bør være utvetydig, med et minimum af beskyttelse og må ikke gå imod vigtige offentlige interesser.

- (17) Dette direktiv overholder de grundlæggende rettigheder og de principper, som anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Dette direktiv sigter navnlig på at fremme retten til frihed, retten til en retfærdig rettergang og retten til et forsvar.
- (18) Medlemsstaterne bør sikre, at artikel 2-5 i dette direktiv, hvor de svarer til de rettigheder, der garanteres ved den europæiske menneskerettighedskonvention, gennemføres i overensstemmelse med rettighederne i den europæiske menneskerettighedskonvention som uddybet i relevant retspraksis ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.
- (19) Målet for dette direktiv, nemlig at opnå fælles mindstestandarder, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, og kan derfor på grund af den foreslåede handlings omfang og virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet som omhandlet og defineret i artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål -

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1
Anvendelsesområde

1. Dette direktiv fastlægger regler vedrørende rettighederne til tolke- og til oversætterbistand i straffesager og sager i forbindelse med fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre.
2. Disse rettigheder finder anvendelse på enhver person fra det tidspunkt, den pågældende af de kompetente myndigheder i en medlemsstat underrettes om, at han er mistænkt eller tiltalt for at have begået en strafbar handling, indtil der falder endelig dom, hvilket betyder den endelige afgørelse af spørgsmålet om, hvorvidt den mistænkte eller tiltalte har begået den strafbare handling.
3. Dette direktiv finder ikke anvendelse i sager, der kan føre til sanktioner, der pålægges af en anden myndighed end en strafferetlig domstol, så længe disse sager ikke verserer for en domstol, der har kompetence til afgørelse af straffesager.

Artikel 2
Ret til tolkning

1. Medlemsstaterne sikrer, at en mistænkt eller tiltalt, som ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes i straffesagen, tilbydes tolkning til sit modersmål eller til et andet sprog, som han forstår, for at sikre vedkommendes ret til en retfærdig rettergang. Der skal ydes tolkebistand, herunder til kommunikationen mellem den mistænkte eller tiltalte og hans advokat, i kontakten med straffesagens efterforsknings- og retsmyndigheder, herunder under politiafhøringer, under samtlige retsmøder og under andre nødvendige mellemliggende høringer og kan ydes i andre situationer. Denne bestemmelse berører ikke nationale regler vedrørende tilstedeværelsen af en advokat under alle stadier af straffesagen.
2. Medlemsstaterne skal sikre, at en person med forringet hørefunktion får tolkebistand, hvis det er relevant for den pågældende.

3. Medlemsstaterne skal sikre, at det verificeres på en passende måde, herunder ved at høre den mistænkte eller tiltalte, om han forstår og taler det sprog, der benyttes i retssagen, og har behov for tolkebistand.
4. Medlemsstaterne sikrer, at der på et stadium i sagen i overensstemmelse med national lovgivning er mulighed for fornyet prøvelse af en afgørelse om afslag på tolkebistand. En sådan fornyet prøvelse medfører ikke, at medlemsstaterne er forpligtet til at sørge for en separat ordning, hvor den eneste grund til fornyet prøvelse er at udfordre en sådan afgørelse.
5. I sager i tilknytning til fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre sikrer den fuldbyrdende medlemsstat, at dens kompetente myndigheder i overensstemmelse med denne artikel yder tolkebistand til enhver person, som er impliceret i en sådan sag, og som ikke forstår og taler det sprog, der anvendes i retssagen.

Artikel 3

Ret til oversættelse af væsentlige dokumenter

1. Medlemsstaterne sikrer, at en mistænkt eller tiltalt, som ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes i straffesagen, tilbydes oversættelse på sit modersmål eller et andet sprog, som han forstår, af alle dokumenter, der er væsentlige for at sikre vedkommendes ret til en retfærdig rettergang, eller i det mindste de vigtige passager i sådanne dokumenter, forudsat at den pågældende har ret til aktindsigt i de pågældende dokumenter i henhold til national lovgivning.
2. De kompetente myndigheder beslutter, hvilke dokumenter der er væsentlige og dermed skal oversættes i henhold til stk. 1. De væsentlige dokumenter, der skal oversættes, i deres helhed eller vigtige passager i dem, omfatter som minimum afgørelsen om frihedsberøvelse eller lignende afgørelser, anklageskriftet og dommen, når der findes sådanne dokumenter.

3. Den mistænkte eller tiltalte eller dennes advokat kan indgive en begrundet anmodning om oversættelse af yderligere dokumenter, der er nødvendige for en reel udøvelse af retten til forsvar.
4. Medlemsstaterne sikrer, at der på et stadium i sagen i overensstemmelse med national lovgivning er mulighed for fornyet prøvelse, hvis oversættelse af et dokument omhandlet i stk. 2 og 3 ikke tilbydes. En sådan fornyet prøvelse medfører ikke, at medlemsstaterne er forpligtet til at sørge for en separat ordning, hvor den eneste grund til fornyet prøvelse er at udfordre en sådan afgørelse.

5. I sager i forbindelse med fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre sikrer den fuldbyrdende medlemsstat, at dens kompetente myndigheder tilbyder enhver person, som er impliceret i en sådan sag, og som ikke forstår det sprog, den europæiske arrestordre er udfærdiget på, eller som den er blevet oversat til af den udstedende medlemsstat, en oversættelse af nævnte dokument.
6. Forudsat at dette ikke berører den retfærdige rettergang, kan der gives en mundtlig oversættelse eller et mundtligt sammendrag af de i denne artikel nævnte dokumenter, hvor det er hensigtsmæssigt, i stedet for en skriftlig oversættelse.
7. En person, der i henhold til denne artikel har ret til oversættelse af dokumenter, kan til enhver tid give afkald på denne ret.

Artikel 4

Udgifter til oversættelse og tolkning

Medlemsstaterne afholder de udgifter til tolkning og oversættelse, der følger af anvendelsen af artikel 2 og 3, uanset udfaldet af sagen.

Artikel 5

Oversættelsens og tolkningens kvalitet

Medlemsstaterne skal træffe konkrete foranstaltninger for at sikre, at den tolkning og oversættelse, der ydes, er af en sådan kvalitet, at mistænkte eller tiltalte samt en person, der er genstand for fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, fuldt ud er i stand til at udøve sine rettigheder.

Artikel 6

Klausul om garanti mod forringelser

Intet i dette direktiv kan fortolkes som en begrænsning eller fravigelse af nogen af de rettigheder eller proceduremæssige garantier, som måtte være sikret i henhold til den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, andre relevante folkeretlige regler eller lovgivningen i en medlemsstat, og som yder et højere beskyttelsesniveau.

Artikel 7

Gennemførelse

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme dette direktiv senest den ...* .

Medlemsstaterne meddeler senest samme dato Rådet og Kommissionen teksten til de retsfor skrifter, som de udsteder for at gennemføre de forpligtelser, der følger af dette direktiv, i national ret.

---

* EUT: 30 måneder efter dette direktivs offentliggørelse i EUT.

Artikel 8

Rapport

Kommissionen forelægger senest den ...* en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet med en vurdering af, i hvilket omfang medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme dette direktiv, om nødvendigt ledsaget af forslag til retsakter.

Artikel 9

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles,

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

---

* 42 måneder efter dette direktivs offentliggørelse i EUT.